

Ptolemaeus aan Flora" (geschreven omstreeks 165). Toen aan de gnostiek haar „nieuwheid" verweten werd, beriep zij zich op geheime apostolische traditie, overgeleverd door successie van leeraars. Daarop liet de kerk zich verleiden daar tegenover te stellen niet het Woord des Heeren zonder meer, doch de „publieke" traditie, vanaf de apostelen door de successie van „officieele" leeraars in iedere kerk, die dan ook de opvolgers der apostelen waren.

Bovendien, de overschatting van traditie en successie hing in de lucht, zij werd gevonden zoowel bij de Joden als bij de heidenen. Bekend is, dat uit de eindeloze juridische discussies over de Wet bij de Joden ontstond de Halacha of het traditionele recht, en dat de oudste ons bewaard gebleven codificatie van het traditionele joodsche recht den naam draagt van Mischna of repetitie (van den leermeester en van den leerling voor zichzelf). En dat men de heilige geschiedenis „verrijkte en ontwikkelde" (lees: verknoodde) door fantastische combinaties, waaruit de Hag-gada ontstond. Terwijl men de rabbijnsche leeraars zóó hoog schatte, dat de laatste Hebreuwsche ge-

schiedbeschrijving niet anders dan een successie-opgave dezer leermeesters is.

In een door de Romeinen veel gelezen boek, de Saturnaliën van Macrobius, wordt gezegd, dat wie wijs is, de oudheid aanbidt. Mommsen schreef, dat bij de Romeinen „alle auspiciën werden herleid tot het groote teken, waardoor de goden Romulus de volmacht gaven, de stad Rome te gronden, het Romeinsche volk te stichten, en hem het koningschap daarover toekenden. Dit onvervreemdbaar erfgoed krachtens beschikking der goden ging van hand tot hand door de koningen en de rij van consuls en overige hoofdam-btenaren". Zoo werd de zegen der goden van den eersten koninklijken ontvanger „overgedragen in gestadige opvolging op hen, die daarna kwamen en zoo werd de eenheid van den Staat ondanks de wisseling van de personen der machthebbers onveranderlijk bewaard".

Zoo wordt begrijpelijk, hoe in tijden van verval de christelijke kerk kon komen tot ver overdreven waar-deering van traditie en successie.

P. D.

Danken en dienen met eerbied en godvruchtigheid

„Daarom alzoo wij een onbeweeglijk koninkrijk ontvangen, laat ons dank betoonen, door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid, want onze God is een verterend vuur". Hebr. 12 : 28, 29.

Er zijn christenen die meenen, dat ze nooit meer bang hoeven te zijn. Ze hebben naar ze zeggen nooit meer iets te vreezen. Ze hebben toch Gods beloften? Hun zonden zijn toch vergeven? En als ze eens zondigen dan is er toch vergeving? Nu dan, wat zouden ze nog te vreezen hebben? En ze vinden het maar kleingeloofigheid als anderen het soms benauwd hebben met hun zonden.

Er zijn ook christenen die meenen, dat ze nooit gerust mogen zijn. Ze zijn toch maar zondige menschen? En God toorn toch ten allen dage op de zonde? Er dreigt toch hel en verdoemenis? Nu dan, hoe zouden ze ooit rustig kunnen zijn? Tot hun dood toe blijven velen in voortdurende onrust leven.

En de echte rust en de echte vreeze ontbreken vaak bij beide soorten christenen.

De Schrift weet van vreugde en vreeze in het leven van denzelfden christen.

Zoo dikwijls als we Gods beloften met een waar geloof aannemen zijn we in den HEERE gerust. Dan weten we, dat we een onbeweeglijk koninkrijk ontvangen.

Daar zijn we dan echt dankbaar voor. En we loven God voor Zijn onuitsprekelyk gave. Maar dan dienen we Hem ook met eerbied en godvruchtigheid. Dan vreezen we God en zijn bang voor Zijn toorn. Want onze God is een verterend vuur.

Laten we zien wat onze tekst hiervan zegt.

In vs 27 was sprake van beweeglijke en onbeweeglijke dingen.

Beweeglijk, voorbijgaand zijn alle geschapen dingen. De gedaante dezer wereld gaat voorbij (1 Cor. 7 : 31). Hemel en aarde zullen voorbijgaan (Matth. 24 : 35). Maar er is een onbeweeglijk, onvergankelijk, eeuwig koninkrijk.

We lezen in Jes. 51 : 6: „Heft uw oogen op naar den hemel en aanschouwt de aarde beneden; want de hemel zal als een rook verdwijnen en de aarde zal als een kled verouderen, en haar inwoners zullen insgelijks sterven; maar mijn heil zal in eeuwigheid zijn en mijn gerechtigheid zal niet verbroken worden".

Tegenover al wat voorbijgaat in deze wereld staat een onbeweeglijk koninkrijk.

Aardsche koninkrijken komen op, bloeien eenigen tijd om dan weer te vergaan.

Ze mogen eeuwen duren, maar eens komt aan hun bestaan een einde.

Zoo is het niet met het koninkrijk der hemelen. Dat vergaat nimmermeer.

Daarvan lezen we reeds bij Daniël: „En hem werd gegeven heerschappij en eer en het koninkrijk, dat hem alle volkeren, natiën en tongen eeren zouden; zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal en zijn koninkrijk zal niet verdorven worden" (Dan. 7 : 14).

Aan de heerschappij van Gods genade door Jezus Christus komt geen einde.

Die genade-heerschappij wordt bedoeld met het onbeweeglijk koninkrijk.

Zoo zeker als God leeft in alle eeuwigheid, zoo zeker blijft dat koninkrijk.

Zoo zeker als Jezus Christus gisteren en heden dezelfde is en tot in eeuwigheid, zoo zeker blijft het koninkrijk der hemelen.

Dat koninkrijk ontvangen de geloovigen. Ze krijgen deel aan de voorrechten daarvan. God geeft in zijn genade vergeving der zonden en eeuwig leven.

Hij schenkt aan alle onderdanen onvergankelijke zaligheid.

Nu ontvangen we daarvan reeds een voorsmaak. Eens de volle genieting.

God schenkt uit goedheid zonder peil het eeuwig, zalig leven.

We koopen de voorrechten van Gods koninkrijk niet. Voor al het geld der wereld niet. We dringen ons in dat koninkrijk niet in door onze verdiensten.

Het is uws Vaders welbehagen ulieden dat Koninkrijk te geven (Luk. 12 : 32).

Wat is dat een onuitsprekelyk voorrecht: Kinderen des koninkrijks te mogen zijn. Onderdanen van het rijk van Jezus Christus. Ongelooflijk mooi en heerlijk. Vele menschen zouden wel graag Amerikaan zijn. Want Amerika is rijk en sterk. Als Amerikaan geniet men voorrechten en bescherming, die anderen missen.

Maar wat heeft dat te betekenissen bij het voorrecht onderdaan te zijn in het Koninkrijk Gods? Welnu, dat voorrecht ontvangen we door het geloof in Jezus Christus.

Maar dat voorrecht, dat God uit genade geeft, legt verplichting op.

Daarvan is sprake in onzen tekst. De Statenvertaling heeft: Laat ons de genade vasthouden. Alle nieuwe vertalingen hebben: Laten we dankbaar zijn. Of: Laat ons dank betoonen. En deze vertaling is juist.

Dat spreekt toch eigenlijk vanzelf? Als we een groot geschenk ontvangen zijn we toch dankbaar? Als iemand ons tegen onze verdienste in een weldaad bewijst, behooren we toch dank te betuigen?

Hoe dankbaar moeten we dan wel niet zijn, dat God ons doet deelen in de voorrechten van zijn genade-heerschappij?

Het kan in de kerk zoo worden, dat niemand die voorrechten nog waardeert.

Het koninkrijk der hemelen is dan een klank geworden, een mooi woord, een prachtig luchtkasteel. Waar niemand wat aan heeft. Waar niemand rijk in is.

En dan gaat men jagen naar deze wereld, die voorbijgaat; met haar grootsheid des levens en begeerlijkheid der oogen en begeerlijkheid des vleesch (1 Joh. 2 : 16, 17).

Maar als we door het geloof verstaan, dat God ons door Zijn Woord en Geest regeert, ons bij de verworven verlossing beschermt en bewaart, eeuwig onze God en Vader wil zijn in Christus Jezus, dan zullen we dankbaar zijn.

Dan zullen we God loven en prijzen voor zijn grondeloze barmhartigheid.

Dan zullen we bij ons bidden de dankzegging nooit vergeten.

Dan zullen we altijd dankbaar zijn, ook al treft ons fel verdriet en al ontvalt ons alles wat ons lief is. Dan zullen we dankbaar zijn voor al wat blijft tot in der eeuwigheid. En dan zullen we dat toonen in heel ons leven.

Dan zingt ons hart. En dan zingt onze mond. Dan komt er veerkracht in onzen gang door het leven. En dan zullen we God dienen.

Wie dient doet niet wat hij zelf wil, maar wat hij wil, dien hij dient.

Als we God dienen vragen we niet wat ons behaagt, maar wat God behaagt.

Dan vragen we niet wat wij begeeren, maar wat God begeert, dat wij doen zullen.

Dan leeren we eigen wil verzaken en Gods wil, die alleen goed is, zonder eenig tegenspreken gehoorzaam zijn. Dan leeren we eer van alle schepselen afdaan en die varen laten, eer dat we iets tegen Zijn wil doen.

Dan dienen we God met eerbied en godvruchtigheid. Met eerbied. Daar staat in het Grieksch een woord, dat betekent: voorzichtig met iets omgaan. Het wordt ook wel vertaald met: godsvrucht.

God is niet „onze lieve Heer", dien we als onze gelijke aanspreken.

God is de Heilige. Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heerschen, de gansche aarde is van zijn heerlijkheid vol (Jesaja 6 : 3).

God is zoo groot en verheven, dat alle menschenlijke grootheid bij Hem vergeleken stof en asch is. Minder dan niet en ijdelheid.

Daarom zullen we God dienen met eerbied. Met diep ontzag. Hoe groot onze dankbaarheid is, dat we kinderen van Gods koninkrijk mogen zijn, hoe ootmoediger en eerbiediger we den HEERE zullen vreezen.

We zullen God dienen met godvruchtigheid.

Daar zit het woord vrees in. Heilige schroom zullen we hebben in den dienst des HEEREN. We zullen nauwlettend toezien, dat we niet afwijken naar rechts of naar links van wat Hem welbehagelijk is.

Ik vond voor de kenteekening van dit woord het volgende beeld: Stel u voor, dat ge in een donker, onbekend bosch loopt. Eindeloos strekt zich het woud uit. Diepe stilte omringt u. Ge vermoedt geheimsinnige gevaren van alle kanten. Er is maar één stevig begaanbaar pad. Aan weerszijden strekken zich moerassen uit. Zult ge het goede pad houden? Zult ge niet links of rechts misstappen? Voorzichtig tast ge het pad af en angstvallig waakt ge om het niet te missen.

Daar hebt ge een aanduiding van godvruchtigheid. Het is vrees om van het goede pad af te raken. Heilige zorg om van de wegen des HEEREN niet af te wijken.

We leven in een verdorven wereld. Zijn omringd door gevaren. En uit onszelf zijn we zoo zwak, dat we niet één oogenblik zouden staande blijven.

Daarom moeten we wakend en biddend onzen weg gaan.

Met heilige voorzichtigheid om niet te doen wat God mishaaft.

Want onze God is een verterend vuur.

We lezen in Ex. 24 : 17: „En het aanzien der heerlijkheid des HEEREN was als een verterend vuur, op het opperste des bergs, in de oogen der kinderen Israëls".

En in Deut. 4 : 24: „Want de HEERE uw God is een verterend vuur, een ijverig God".

Zonder twijfel wordt daarmee uitgedrukt, dat God toorn op zijn volk als het van zijn wegen afdwaaft en doet wat Hem mishaaft.

Als iemand daarin volhardt, dan zal het vuur van Gods toorn hem verslinden.

Dan zal hij vergaan onder Gods grimmigheid.

Ik las bij een verklaarder, dat er tot onzen troost stond: Onze God is een verterend vuur. Ik denk ook wel, dat het tot onzen troost zoo geschreven is.

Maar ook tot ernstige waarschuwing. Laat ons onzen God maar vreezen.

Want het is niet zóó, dat God op zijn eigen volk niet meer toornen kan.

De HEERE zal zijn volk oordeelen (Hebr. 10 : 30).

Heele geslachten van het oude volk des HEEREN zijn verteerd door het vuur van Gods toorn. En heele geslachten van het nieuwtestamentische volk Gods ook.

We moeten den ernst van dit woord niet wegnemen door te zeggen: Onze God kan op ons nooit meer toornen. Want God is geen aannemer des persoons.

Zoo Gods kindren ontheiligen wat God heeft voorgeschreven, dan mogen zij gewis voor zijn straffen beven (Ps. 89 : 13).

Door dit woord wil de HEERE bij ons wekken rustig vertrouwen.

God geeft uit louter genade ons de schatten van zijn eeuwig koninkrijk.

We mogen ze geloovig aannemen en wie volhardend geloofd komt niet beschaamd uit.

Maar de HEERE wil ook wekken kinderlijke vrees, eerbied en godvruchtigheid.

Heerlijk, als we sterk mogen gelooven. Dat behaagt den HEERE.

Heerlijk ook als we echt mogen vreezen. Bang zijn voor des HEEREN toorn.

Opdat we Hem zoo dienen en naarstig doen wat Hem behaagt.

De HEERE kent degenen die de zijnen zijn.

En: Een iegelijk, die den naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid (2 Tim. 2 : 19). H. J. J.

„Vaarwel"

KERKELIJK LEVEN

Hier volgt de tekst van de toespraak, die de tegenwoordige Rector der Theologische Hoogeschool, prof. dr. K. Schilder, gehouden heeft bij de sluiting van de lessen van den cursus 1950—1951.

Waarde Commilitonen,

Bij de sluiting van den cursus, althans voor wat de lessen betreft, plegen wij elkaar een „vaarwel" toe te roepen. Een simpele handeling, — men zegt niet voor niets, dat iets kan wezen: „simple comme bon jour". Ze heeft voor de meesten uwer niet meer beteekenis, dan een „tot weerziens, hopelijk, in September"; voor een deel evenwel houdt ze in de verklaring: „we geven u over aan den God van alle genade, tot aan het gehoopte candidaatsexamen".

Het is
simpl
even on
dezen k
Wat doe
we het
weten w
zoo het
Ten d
dit „een
hij in e
delberge
aan he
van Jo
beminde
en gezo
De zfel
al op e
man is
zoover
hoord.
varend
en God
Dát is:
beteke
geloof
Het g
de vers
sieve
(weg,
varend-
goeden
„doen"
ligt, eu
„vróólj
hoe „m
zeggen
spreken
belsche
ven v
houdt c
niet w
en dus
slaat b
voor v
dat bet
zelfde
den we
Hem v
zich nie
onze „b
te zorg
voet va
dalen
woestijn
worden,
gebaand
bekóme
gelijk
reid" z
op een
reizen
o o r l
hoort e
reiziger
recht g
zijn gel
voeten
modewo
de „ri
langs
den hee
Zachari
Christu
recht
is punt
bekende
het doc
vs 2 s
woord
den sal
God, d
in elge
economy
nen die
En
3 Joh.
Gajus
dat pa
zijn tr
in Gaj
gelukke
min; e
Wel aj
„hygië
vooraf
God m
Ik h
kening
ons ge